

อิทธิพลของการรับรู้ประโยชน์ อุปสรรค ความสามารถแห่งตนต่อความร่วมมือในการฟื้นฟูสภาพ
และความสามารถทางกายของนักกีฬาบาดเจ็บระดับความรุนแรงปานกลาง

สายสมร เดชคง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

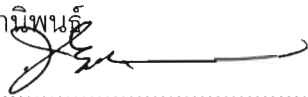
การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

จากคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

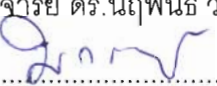
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2555

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สายสมร เดชคง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)

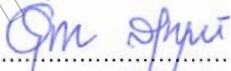
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.บวรรัฐ วนดุรงค์วรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.อัญชลี สุขในสิทธิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

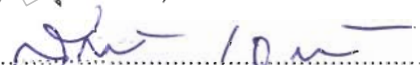
(ศาสตราจารย์ พญ.อารีรัตน์ สุพุทธิธาดา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)

.....กรรมการ

(ดร.อัญชลี สุขในสิทธิ์)

.....กรรมการ

(ดร.สุกัญญา เจริญวัฒนะ)

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

(ดร.ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์)

วันที่ 24 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

ขอขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้งใจอย่างยิ่งสำหรับคำปรึกษาที่เปี่ยมด้วยประสบการณ์ และการแนะแนวทางด้วยความอดทนของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร คำแนะนำของท่านมีประโยชน์ต่อการวิจัยและการดำเนินชีวิตของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ขอขอบคุณคำแนะนำและกำลังใจจาก ดร.อัษฎลี สุขในสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.บวรรัฐ วนวงศ์วรรณ

ขอขอบคุณ ศ.พญ.อารีรัตน์ สุพุทธิธาดา ประธานกรรมการสอบปากเปล่า ที่สละเวลาอันมีค่ามาให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ด้วยความเมตตา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ นพ.เทอดศักดิ์ เดชคง อาจารย์ ดร.ธนิดา จุลวนิชย์พงษ์ สำหรับความใส่ใจรายละเอียดในประเด็นสำคัญของเครื่องมือการรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณสำหรับคำแนะนำในประเด็นการวิจัยในกลุ่มนักกีฬาบาดเจ็บของ อาจารย์ชัชฎาพร พิทักษ์เสถียรกุล รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิตร เจนวรรณะกุล และคุณนำชัย รัตนพงษ์

ขอขอบคุณผู้ว่าการกีฬาแห่งประเทศไทย ท่านผู้อำนวยการสำนักวิทยาศาสตร์การกีฬากรมพลศึกษา ผู้อำนวยการสำนักกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้จัดการของทีมและสโมสรกีฬาสำหรับความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ขอขอบคุณนักกายภาพบำบัด เจ้าหน้าที่และนักกีฬาทุกท่าน สำหรับการอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย

ขอขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือของกัลยาณมิตร อาจารย์ ดร.สุกัญญา เจริญวัฒน์ อาจารย์เอกรัตน์ อ่อนน้อม รอ.หญิง อภิญา ดัชฎาวัตถ์ อาจารย์วิไลพิน ทองประเสริฐ พี่ เพื่อน และรุ่นน้องกลุ่มสาขาจิตวิทยาการออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา รวมถึงเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ผลักดันและช่วยเหลือให้งานต่าง ๆ ราบรื่นและประสบความสำเร็จในที่สุด

กราบขอบพระคุณแม่ ผู้ให้ทั้งพลังกายและพลังใจ แม่จึงเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในทุกขั้นตอนที่ลูกได้รับ ขอขอบคุณเจ้กุล เจ้วรรณ ที่คอยช่วยเหลือดูแลเพื่อให้เรียน เก็บข้อมูลและทำงานต่าง ๆ อย่างสบายใจ ขอขอบคุณใจที่ห่วงใยกันอยู่เสมอ และน้องเพชร สำหรับกำลังใจและความคิดในทางบวก รวมถึงความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่เป็นพลังทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วง และลูกสาวของแม่ หนูเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้แม่อยากพัฒนาตัวเองต่อไป

สายสมร เดชคง

52910248: สาขาวิชา: วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา;

วท.ม. (วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา)

คำสำคัญ: การรับรู้ประโยชน์/ การรับรู้อุปสรรค/ การรับรู้ความสามารถแห่งตน/ ความร่วมมือต่อการฟื้นฟู/ นักกีฬาบาดเจ็บ

สายสมร เดชคง: อิทธิพลของการรับรู้ประโยชน์ อุปสรรค ความสามารถแห่งตน ต่อความร่วมมือในการฟื้นฟูสภาพ และความสามารถทางกายของนักกีฬาบาดเจ็บระดับความรุนแรงปานกลาง (INFLUENCE OF PERCEIVED BENEFITS, BARRIERS AND SELF EFFICACY ON REHABILITATION ADHERENCE AND PHYSICAL PERFORMANCE OF SECOND DEGREE INJURED ATHLETES) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร, Ph.D., บวรรัฐ วนดุรงค์วรรณ, พ.บ., อัญชลี สุขในสิทธิ์, ค.ด. 98 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ อุปสรรค ความสามารถแห่งตน ในการฟื้นฟูสภาพ กับความร่วมมือในการฟื้นฟู และความสามารถทางกายของนักกีฬาบาดเจ็บระดับความรุนแรงปานกลาง ในระยะก่อนกับหลังการฟื้นฟูสภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักกีฬาที่มีอาการข้อเท้าแพลงระดับ 2 อยู่ในระยะการฟื้นฟูสภาพจำนวน 31 ราย อายุ 18 - 25 ปี ($\bar{X} = 21.45$, $SD = 2.2$) กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์อุปสรรค ความสามารถแห่งตนในการฟื้นฟู และความร่วมมือในการฟื้นฟูที่บ้าน นักกายภาพบำบัดทดสอบการทำงานของขาข้างที่บาดเจ็บ และประเมินความร่วมมือในการฟื้นฟูที่คลินิก ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการฟื้นฟูสภาพช่วยเพิ่มการรับรู้ประโยชน์ ความสามารถแห่งตนในการฟื้นฟู และความสามารถทางกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ความร่วมมือที่บ้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการรับรู้ประโยชน์ ($p = .02$, $r = .40$) และความสามารถแห่งตน ($p = .01$, $r = .46$) ความร่วมมือที่คลินิกมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการรับรู้อุปสรรค ($p = .02$, $r = -.39$) แต่การรับรู้ทั้ง 3 ด้านไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถทางกาย ($r = -.15$ ถึง $r = .24$) ความร่วมมือที่คลินิกมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสามารถทางกาย ($p = .04$, $r = .37$) และปัจจัยการรับรู้ความสามารถแห่งตนก่อนการฟื้นฟูสภาพ สามารถทำนายความร่วมมือในการฟื้นฟูที่บ้านได้ร้อยละ 20.7 จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการจัดหรือลดทอนอุปสรรค และส่งเสริมการรับรู้ประโยชน์และความสามารถแห่งตน ช่วยให้นักกีฬาร่วมมือในการฟื้นฟูสภาพและหายจากอาการบาดเจ็บ

52910248: MAJOR: EXERCISE AND SPORT SCIENCE;

M.Sc. (EXERCISE AND SPORT SCIENCE)

KEYWORDS: PERCEIVED BENEFITS/ PERCEIVED BARRIERS/ PERCEIVED SELF

EFFICACY/ REHABILITATION ADHERENCE/ INJURED ATHLETES

SAISAMORN DEACHKONG: INFLUENCE OF PERCEIVED BENEFITS, BARRIERS AND SELF EFFICACY ON REHABILITATION ADHERENCE AND PHYSICAL PERFORMANCE OF SECOND DEGREE INJURED ATHLETES. ADVISORY COMMITTEE: NARUEPON VONGJATURAPAT, Ph.D., BAVORN RAT VANADURONGWAN, M.D., ANCHALEE SUKNAISIT, Ph.D. 98 P. 2012.

The aim of the study was to investigate the relationship between the perceptions of benefits, barriers and self-efficacy with rehabilitation adherence and physical performance of second degree injured athletes during pre and post rehabilitation periods. The participants consisted of 31 athletes age between 18 - 25 years old ($\bar{X} = 21.45$, $SD = 2.2$) with second degree of sprained ankle and received rehabilitation program. Athletes were asked to evaluate their perceptions of benefits, barriers, self-efficacy and home rehabilitation adherence with questionnaires, then physical therapists assessed the performance of affected leg and evaluated clinic rehabilitation adherence. The results showed that the rehabilitation indicated increase to perceive benefits, self-efficacy and physical performance of participants significantly ($p < .01$). The home rehabilitation adherence showed positive relationship with the perception of benefits ($p = .02$, $r = .40$) and self-efficacy ($p = .01$, $r = .46$) while the clinic rehabilitation adherence showed negative relationship with the perception of barriers ($p = .02$, $r = -.39$). The perceptions did not show relationship with physical performance ($p > .05$, $r = -.15$ to $r = .24$). The results also showed that rehabilitation adherence related with physical performance ($p = .04$, $r = .37$). The perception of self-efficacy with rehabilitation could predict rehabilitation adherence at 20.7 percent. Removing or reducing barriers and facilitating benefits and self-efficacy may help athletes to rehabilitation adherence and recovery from injury.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความร่วมมือในการฟื้นฟูสภาพ.....	7
การรับรู้.....	14
ความสามารถทางกายของบริเวณที่บาดเจ็บ.....	21
ความสัมพันธ์ของตัวแปร.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
กลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	37
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	37
การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิจัย.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุปและอภิปรายผล.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	50
อภิปรายผลการวิจัย.....	52
ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก.....	76
ภาคผนวก ข.....	78
ภาคผนวก ค.....	82
ภาคผนวก ง.....	84
ภาคผนวก จ.....	96
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 โปรแกรมการฟื้นฟูอาการข้อเท้าแพลง.....	23
2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและการบาดเจ็บ	44
3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในการฟื้นฟูสภาพ 3 ด้านกับ ความร่วมมือที่คลินิกฟื้นฟูและที่บ้าน.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค และ การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการฟื้นฟูสภาพ กับความสามารถทางกายของบริเวณ ที่บาดเจ็บ ระหว่างระยะก่อนกับหลังการฟื้นฟู.....	48
5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความร่วมมือที่คลินิกฟื้นฟูและที่บ้านกับ ความสามารถทางกายของบริเวณที่บาดเจ็บ.....	48
6 ผลการวิเคราะห์อำนาจการทำนายของการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการฟื้นฟู สภาพต่อความร่วมมือที่บ้าน.....	49

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
2 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถแห่งตนกับความคาดหวังผลที่ตามมา.....	18
3 แบบแสดงการประเมินสถานการณ์โดยใช้ความคิดปัญญา.....	21
4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางจิตวิทยา กับความร่วมมือในการฟื้นฟูสภาพ และ ผลจากการฟื้นฟูสภาพ.....	32
5 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้ประโยชน์ อุปสรรค และความสามารถแห่งตนในการฟื้นฟูสภาพ.....	46
7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถทางกาย ระหว่างระยะก่อนกับหลังการฟื้นฟู.....	46